

Директор школи *Р.Н.Заброцький*
Затверджую
Наказ від 27.08.2025р № 55-2

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 52 при приготуванні дезінфікуючих засобів

1. Загальні положення

Дійсна інструкція є обов'язковою для виконання особами, які виконують роботи із готування дезінфікуючих розчинів.

Роботи, пов'язані з готуванням дезінфікуючих розчинів, належать до робіт з підвищеною небезпекою відповідно до п. п. №№ 11, 33, 39, 118 Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затвердженого Держнадзорохоронпраці 30.11.1993 № 123.

Всі роботи з готування дезінфікуючих розчинів повинні виконуватися відповідно до дійсної інструкції.

Відповідно до Закону України «Про охорону праці» (стаття № 44) особи, які не виконують вимоги інструкції з охорони праці, залежно від характеру порушень залучаються до дисциплінарної, матеріальної, адміністративної й кримінальної відповідальності.

1.1. До виконання самостійних робіт з готування дезінфікуючих розчинів допускаються особи, які:

- досягли 18 років;
- пройшли медичний огляд, інструктаж з питань охорони праці, у тому числі при виконанні робіт з підвищеною небезпекою, наданню першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, за правилами поведіння при виникненні аварій.

1.2. Особи, які виконують роботи з готування дезінфікуючих розчинів, зобов'язані:

- уміти користуватися засобами індивідуального захисту;
- дотримуватися зобов'язань з охорони праці, передбачених колективним договором (угодою, трудовою угодою) і правилами внутрішнього трудового розпорядку школи, у тому числі:
 - вчасно починати й закінчувати роботу, дотримуватися обідньої перерви;
 - не виконувати роботи, які не передбачені завданням;
 - не перебувати на роботі у позаробочий час без відповідного дозволу директора школи.

1.3. У процесі роботи на особу, яка зайнята готуванням дезінфікуючих розчинів, можливий вплив небезпечних і шкідливих виробничих факторів:

фізичних:

- підвищена або знижена температура повітря робочої зони;
- підвищена або знижена рухливість повітря;
- недостатня освітленість робочої зони;
- підвищена або знижена температура встаткування, матеріалів;

хімічних:

- токсична й дратівна дія дезінфікуючих розчинів на шкірні покриви, слизисті оболонки очей й органи подиху;

психофізіологічних:

- нервово-психічні перевантаження (перенапруга аналізаторів).

1.4. На роботах зі шкідливими й небезпечними умовами праці, а також роботах, пов'язаних із забрудненням, особам, які виконують роботи з готування дезінфікуючих

розчинів, видаються безкоштовно по встановлених нормах спеціальний одяг, засоби індивідуального захисту.

1.5. При виконанні своїх обов'язків особи, зайняті готуванням дезінфікуючих розчинів, зобов'язані дотримуватися вимог санітарних норм й особистої гігієни:

- приступати до роботи тільки в засобах індивідуального захисту;
- прийняти й підтримувати протягом зміни робоче місце в чистоті й порядку;
- зберігати й приймати їжу тільки у відведених місцях;
- після роботи вимити забруднені частини тіла,

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи особа, що готує дезінфікуючі розчини, зобов'язано перевірити й одягти засоби індивідуального захисту.

2.2. На робочому місці повинні бути тільки необхідні для виконання конкретної роботи реактиви, прилади й устаткування.

2.3. Перевірити справність пристосувань. При виявлених несправностях устаткування сповістити керівника робіт і не приступати до роботи до усунення виявлених несправностей.

3. Вимоги безпеки під час роботи

При використанні розчину хлорного вапна:

- зберігати розчин хлорного вапна у недоступному для дітей та сторонніх осіб місці.

- Виготовити вихідний – 10% розчин (1 кг хлорного вапна на 10 літрів води), відстояти 24 години, строк придатності – 5 діб.

- Для обробки раковин, умивальників, унітазів використовувати 5% розчин (5 літрів вихідного розчину на 10 літрів води)

4. Вимоги безпеки по закінченні роботи

4.1. По закінченні роботи впорядкувати робоче місце, скласти всі шкідливі речовини у встановлене для зберігання місце.

4.2. Зняти спецодяг й інші засоби індивідуального захисту й забрати їх у спеціально відведене місце.

4.3. При виявленні недоліків у роботі встаткування повідомити безпосередньому керівникові робіт або іншій посадовій особі.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У випадку виникнення пожежі необхідно:

- припинити роботу;
- знеструмити електроустаткування;
- закрити вентилі на лініях подачі води;
- негайно почати гасіння вогнища наявними засобами пожежогасіння й повідомити по телефоні 101 у пожежну охорону, директору школи.

**Порядок приготування
10%-вого основного розчину хлорного вапна**

Для приготування розчину хлорного вапна необхідно надягти засоби індивідуально захисту — рукавиці гумові, спецодяг, захисні окуляри, респіратор.

Для приготування розчину знадобляться: сухе хлорне вапно, вода, дерев'яна паличка, тара з корозійностійкого матеріалу об'ємом понад 10 л, посуд об'ємом 10 л з темного скла (або емальований) з кришкою.

Для приготування 10 л 10%-вого освітленого розчину хлорного вапна 1 кг хлорного вапна (з вмістом активного хлору не менше 25%) вміщують у марковану тару з корозійностійкого матеріалу (з відміткою 10 л). Ретельно розтирають дерев'яною паличкою у невеликій кількості води до утворення однорідної кашкоподібної маси та додають залишок води до відмітки 10 л. Після цього перемішують до утворення однорідної суспензії, закривають тару кришкою, залишають на 24 години, але протягом перших годин відстоювання 3-4 рази перемішують. Через 24 години освітлений розчин хлорного вапна обережно зливають або фільтрують у чисту темну скляну або емальовану тару та щільно закривають кришкою. Освітлений розчин зберігають не більше 7 діб.

Якщо вміст активного хлору у хлорному вапні менше 25%, то для визначення його необхідної кількості для приготування 10%-вого розчину використовують таку формулу:

$$X = 25 \times A \times B,$$

де X — необхідна кількість хлорного вапна;

A — кількість хлорного вапна, яке містить 25% активного хлору;

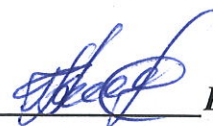
B — відсоток активного хлору у наявному хлорному вапні.

**Порядок приготування
10 л 1%-вого робочого розчину хлорного вапна**

Для приготування 10 л 1%-вого робочого розчину хлорного вапна треба взяти 1 л освітленого 10%-вого розчину хлорного вапна та розчинити його у 9 л холодної води при інтенсивному помішуванні протягом 1-2 хвилин.

Допускається зберігати невикористаний робочий розчин протягом 24 годин після приготування у тарі зі щільно закритою кришкою.

Інструкцію розробив інженер з охорони праці

Білий А.М.